

HELYI CSELEKVÉSI TERV

„A helyi identitás és kohézió erősítése Palotás és térségében” elnevezésű

TOP-5.3.1-16-NG1-2017-00004 azonosítószámú projekt

Készült: 2019.07.22:

Tartalom

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
A CSELEKVÉSI TERV ELKÉSZÍTÉSÉNEK MÓDJA, AZ ÉRINTETTEK BEVONÁSÁNAK FOLYAMATA.....	6
KÖZÖSSÉGI BESZÉLGETÉSEK	7
A CSELEKVÉSI TERV CÉLTERÜLETE, A TERVEZETT FEJLESZTÉSI FOLYAMAT CÉLCSOPORTJAI	9
Buják település bemutatása:	11
Csécse település bemutatása:	13
Ecseg település bemutatása:.....	14
Egyházasdengeleg település bemutatása:	15
Héhalom település bemutatása:	17
Jobbágyi település bemutatása	18
Kisbágyon település bemutatása:	20
Palotás település bemutatása:	21
Szarvasgede település bemutatása	24
AZ AKCIÓTERÜLET FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEINEK ÉS LEHETŐSÉGEINEK ELEMZÉSE	25
KÖZÖSSÉGEK RÉSZVÉTELÉVEL MEGVALÓSULÓ FELMÉRÉS ÉS TERVEZÉS ÁLTAL KÖRVONALAZOTT PROBLÉMA.....	29
A FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEK, FEJLESZTÉSI CÉLOK AZONOSÍTÁSA.....	30
Beavatkozási műveletek leírása	32
A település közösségi tevékenységének történeti feltárása, annak eszközei	32
Közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok	34
Közösségi akciók, tevékenységek, események.....	34
Programok, folyamatok	40
A helyi nyilvánosság fórumai	42
Részvételi fórumok.....	42
A település társadalom- és gazdaságfejlesztése tekintetében meghatározó dokumentumok áttekintése, szükség esetén megújítása	43
Tájékoztató közösségi információ pont kialakítása.....	43
A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása, képzések, tanulmányutak	44
Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek	44
Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek	45
Önállóan támogatható, választott tevékenységek.....	45

Helyzetelemzés

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Palotás Község Önkormányzatának TOP-5.3.1-16-NG1-2017-00004 számú „A helyi identitás és kohézió erősítése Palotás és térségében” című projektje támogatási szerződés szerint rögzített konzorciumi formában valósul meg, melynek konzorcium vezetője Palotás Község Önkormányzata, konzorciumi partnerei pedig Buják Község Önkormányzata, Csécse Község Önkormányzata, Ecseg Község Önkormányzata, Egyházasdengeleg Község Önkormányzata, Héhalom Község Önkormányzata, Jobbágyi Község Önkormányzata, Kisbágyon Község Önkormányzata illetve Szarvasgede Község Önkormányzata.

A Felhívás 3.4.1.1 Műszaki és szakmai elvárások A 3. pontjában meghatározott feltételeknek megfelelően a közösségfejlesztési folyamatot 2 célterületre bontjuk, a települések területeinek bontásával. A felhívásnak megfelelően a 2 célterület települések egymással határosak.

A projekt településeinek összes lakónépessége 10 193 fő. A két célterület lakónépessége az alábbiak szerint alakul:

Célterület	Település	Lakónépesség (fő)	Területnagyság (km ²)
1	Palotás	1 588	17
1	Szarvasgede	378	10
1	Kisbágyon	423	10
1	Egyházasdengeleg	464	16
1	Héhalom	987	19
2	Buják	2 183	53
2	Jobbágyi	2 087	18
2	Ecseg	1 174	24
2	Csécse	909	22
	Összesen	10 193	188

Mind a kilenc település Nógrád megyében, Pásztói járásban található, szomszédos települések.

A települések hasonló problémákkal küzdenek, hiszen a népesség számának csökkenése, a településen élő fiatalok elvándorlása, az előregedő lakosság társadalmi és gazdasági problémákat vet fel. A kilenc település az ezzel kapcsolatos kihívásokra való megoldások érdekében lépett konzorciumra, és együttműködési hajlandóságuk a problémák enyhítésére keres megoldást jelen projekt megvalósítása kapcsán.

A települések általános társadalmi-gazdasági problémái:

- a települések társadalmának folyamatos előregedése tapasztalható
- az utóbbi években mindegyik településre jellemző, hogy a belföldi vándorlások egyenlege negatív, azaz az elvándorlók száma magasabb, mint a beköltözőké
- hátrányos helyzetű csoportok arányának növekedése, mélyszegénységben élő – főleg roma – lakosság helyzetének fokozatos romlása
- társadalmi előítéletek erősödése
- munkahelyek hiánya, magas a munkanélküliség aránya az összlakosság viszonylatában
- fiatalok elvándorlása, illetve az itt élő fiatal generáció érdektelensége, elköteleződése a helyi értékek, kultúra és programok iránt
- a települések mindegyikén található minimum egy közösségi színtér, azonban ezek látogatottsága, működési színvonala fejlesztésre szorul
- alacsony civil, közösségi aktivitás, önkéntes szerveződés
- forráshiány a működésében

Jelen projekt mindezen társadalmi és gazdasági problémák megoldására kínál lehetőséget. A közösségi felmérés folyamatában a lakosság megkérdezésével, egy alulról jövő kezdeményezés útján megfogalmazott igény és szükséglet került középpontba, mely meghatározta a célterületen a fejlesztés irányát. Körvonalazódtak a közösségi akciók, tevékenységek és programok, melyek minden korosztály számára alternatív lehetőséget kínálnak a szabadidő hasznos eltöltésére. A tevékenységek során az értékközvetítés is fontos pillérként jelenik meg, hiszen a terület gazdag szellemi és kulturális örökségeket hordoz mind épített mind természeti környezetében. Ezek őrzése és továbbörökítése elengedhetetlen, hogy fenntarthatóvá váljon a vidék és a terület az utókor számára.

Mindezek összességében segítik a célcsoport identitásának erősítését, hozzájárulnak a településen maradáshoz, az itt élők kohéziójának erősítéséhez. Szükség van a településeken az összefogásra a társadalmi szerepvállalásra, hogy élhető közösséggé váljon illetve településként tudjon kínálni vonzó, letelepedésre ösztönző településképet az ide látogatók számára is.

A megalapozó dokumentumban szereplő társadalmi és gazdasági problémák, a célterületet érintő nehézségeket foglalja magában. A cselekvési tervben megfogalmazott feladatok és tevékenységek az itt megjelenített célcsoportokat érintik, adnak megoldást a lakosságot érintő problémákra.

A cselekvési terv elkészülte is már több generáció megszólításával körvonalazódott, hiszen a településen élők igényeire és szükségleteire támaszkodik. A közösségi beszélgetések önkéntes részvételen alapultak, melyek megmutatták azokat az igényeket, kéréseket, korlátokat vagy nehézségeket melyeket egy adott korosztály képvisel. Körvonalazódtak azok a megoldási javaslatok, melyek a települések társadalmi nehézségeire adhatnak megoldást.

Ezen problémák enyhítésére fogalmazódott meg jelen projekt cselekvési terve, mely az alulról jövő kezdeményezések, a lakosság, közösségek javaslatai, élményeinek forrásából támaszkodva kínál helyi identitást erősítő közösségfejlesztési folyamatokat.

Megismerhettük a célterület kulturális, történelmi hagyományait, szokásait, tradíciókat, melyek a későbbi értékek feltárásában és továbbörökítésében határozták meg az irányokat.

A megvalósított közösségfejlesztési folyamatok eredményeként kialakulhat egy életképes helyi közösség, mely innovatív megoldásokkal hozzájárul a település közösségi fejlődéséhez, elősegíthetik a szervezetek tagságának erősödését és szerepvállalását.

A településeken élő hátrányos helyzetű egyének, közösségek megszólítása a programokon keresztül kiemelt feladatként jelenik meg minden konzorciumi és együttműködő partner számára, mely a közösséghez, településhez tartozást erősíti.

A cselekvési tervben megfogalmazott rendezvények, események és folyamatok illeszkedve a projekt céljaihoz erősítik a kohéziót és identitást, segítik olyan értékek feltárását, melyek a lakosság előregedésével folyamatosan elhalványulnak.

A CSELEKVÉSI TERV ELKÉSZÍTÉSÉNEK MÓDJA, AZ ÉRINTETTEK BEVONÁSÁNAK FOLYAMATA

A Módszertani útmutató alapján elkészített közösségi interjúk, közösségi beszélgetések, és a közösségi felmérés eredményezte a helyi cselekvési terv létrehozását, mely az alábbi kötelezően alkalmazandó, és a benyújtott pályázatban vállalt módszerek segítették:

- közösségi interjúk
- közösségi felmérés (kérdőíves felmérés),
- közösségi beszélgetések, közösségi tervező műhelyek (helyi cselekvési terv elkészültéig havonta egy alkalommal).

A cselekvési terv elkészítéséhez az első lépés volt a közösségi interjúk elkészítése, összesítése, és konklúzió levonása. A közösségi beszélgetések témáit és helyszíneit ezek alapján határoztuk meg.

A közösségi interjút 67 fő töltötte ki. A kitöltéshez helyi közösség aktív tagjainak segítségét kértük, akik egy beszélgetés keretében, irányított kérdésekkel közösen töltötték ki a Községi interjút.

A közösségi felmérést 347 fő töltötte ki. A kitöltéshez helyi közösség aktív tagjainak segítségét kértük, akik a közösségi felmérés kérdőívét eljuttatták a célcsoporthoz.

Célterület	Település	Lakónépesítés (fő)	Területnagyság (km ²)	Közösségi interjúk (db)	Közösségi felmérések (db)
1	Palotás	1 588	17	13	70
1	Szarvasgede	378	10	4	18
1	Kisbágyon	423	10	3	15
1	Egyházasdengeleg	464	16	4	15
1	Héhalom	987	19	6	27
2	Buják	2 183	53	12	72
2	Jobbágyi	2 087	18	12	68
2	Ecseg	1 174	24	6	30
2	Csécse	909	22	7	32
	Összesen	10 193	188	67	347

KÖZÖSSÉGI BESZÉLGETÉSEK

A különböző települések, a konzorcium tagjainak részvételével 2018. októberében megkezdődtek a közösségi beszélgetések. A konzorciumi partnerek az együttműködés hatékonyságának érdekében kinyilatkozták, hogy az elkövetkező időszak eseményeiről minden település tájékoztatja lakosságát. Egybehangzó vélemény, hogy lakosság bevonására minden településen szükség van már a felmérés folyamatában is, hiszen a felhívásnak megfelelően alulról jövő kezdeményezések, lakossági igények és szükségletek kielégítése az elsődleges cél annak érdekében, hogy a településeken a helyi identitás és a kohézió erősödjön.

Összesen **20 közösségi beszélgetés** valósult meg, több mint 200 fő részvételével, ahol minden korosztály képviseltette magát.

A projekt kezdetétől **2018.10.15-től** a Helyi cselekvési terve elkészüléséig célterületenként havonta egy közösségi beszélgetést tervezünk. A Helyi cselekvési terv **2019.07.22-én** készült el. Ebben az időszakban az alábbi közösségi beszélgetések zajlottak le (10-10 db célterületenként):

1. célterület		2. célterület	
Dátum	Helyszín	Dátum	Helyszín
2018.10.16	Palotás	2018.10.17	Buják
2018.11.16	Szarvasgede	2018.11.17	Buják
2018.12.14	Kisbágyon	2018.12.15	Jobbágyi
2019.01.11	Egyházasdengeleg	2019.01.12	Ecseg
2019.02.15	Héhalom	2019.02.16	Csécse
2019.03.14	Palotás	2019.03.16	Buják
2019.04.12	Szarvasgede	2019.04.13	Jobbágyi
2019.05.17	Kisbágyon	2019.05.18	Ecseg
2019.06.14	Egyházasdengeleg	2019.06.15	Csécse
2019.07.12	Héhalom	2019.07.13	Buják

A beszélgetésen összességében azt tapasztaltuk, hogy a fiataloknak igényük van arra, hogy együtt legyenek, a közösen eltöltött időre szükségük van. Nyitottak olyan kézműves tevékenységek elsajátítására, melyek a hagyományokkal, régi korok szokásaival kapcsolatban állnak. Nyitottak arra, hogy a rendezvények aktív szereplőivé váljanak.

A pedagógusok elmondták, hogy az óvodás korban elsajátított környezettudatosság kiemelt programként jelenhetne meg, a haszonnövények ápolása, ültetés és gondozás része lehet az óvodai nevelésnek.

A beszélgetéseken megjelent nyugdíjasokkal, szociális szolgáltatókkal történt beszélgetés során világossá vált, hogy a szervezetek sok településen aktív szerepet vállalnak a település rendezvényein, melyre a jövőben is lehet számítani. A projekt céljainak elérése érdekében akár aktívan is vállalják a szervezési feladatokat, illetve a megvalósítás kapcsán is segítséget nyújtanak. Ők azok, akiknek a tájegységre jellemző gasztronómiai, valamint a kézműves

tudásuk magas szintű, a népművészeti hagyományok és szokások ismerői. Szívesen részt vesznek a régi korok történeteinek elmesélésében, felelevenítésében, segítik az értékek felkutatásának folyamatát.

A beszélgetéseken a kisgyermekeseket, az őket segítő szolgálatok munkatársait is megjelentek. Ők nagyon kedvelik a gyermeknapok programjait, de több igény fogalmazódott meg olyan tevékenységek megvalósítására, amely kifejezetten nekik szól, azoknak akik még otthon gondoskodnak gyermekeikről és nem járnak még a gyermeknevelési intézményekbe.

A kisebbségi önkormányzat képviselői, a hátrányos helyzetűekkel foglalkozó szervezetek szerint, a térséget szintén sújtja a munkanélküliség, melyre adekvát megoldási lehetőségeket kínálhat a program.

A beszélgetések kiemelt témája a közlekedésbiztonság, melynek során szóba került bűnmegelőzést vagy a közbiztonságot célzó programok megvalósítása. A beszélgetések során megszólítottuk a fiatalokat, középiskolás diákokat is, akiknek leginkább a digitális tudásuk, informatikai tapasztalataik jelenthetnek előnyt a megvalósítások során. A résztvevők nyitottak voltak az együttműködésre, a segítségnyújtásra.

A megvalósítás kezdete előtt úgy gondoltuk, hogy megszólítjuk azokat a lakosokat, akik valamilyen formában érdeklődést, együttműködési szándékot mutattak a projekt megvalósításában. Az eddigi közösségi beszélgetések résztvevői, a véleményformálók, a cselekvési mag megjelenésével láthatóvá vált, kik azok akik elhivatottak a cselekvés irányban.

A folyamatos beszélgetések végül meghozták az eredményt, hiszen körvonalazódott a rendezvénynaptár, kialakult a cselekvők köre.

A CSELEKVÉSI TERV CÉLTERÜLETE, A TERVEZETT FEJLESZTÉSI FOLYAMAT CÉLCSOPORTJAI

A projekt során kilenc település – Buják, Csécse, Ecseg, Egyházasdengeleg, Héhalom, Jobbágyi, Kisbágyon, Palotás és Szarvasgede - összefogásában és együttműködésében valósul meg a helyi identitás és kohézió elnevezésű projekt.

A közösségfejlesztési folyamatok célterülete tehát kilenc egymással szomszédos települések együttese. A települések mindegyike Nógrád megye területén Pásztói Járásban találhatóak meg. A területfejlesztési szempontból a hátrányos helyzetű járásk közé sorolható, mely mind a gazdasági, mind pedig a társadalmi folyamatokon tetten érhető.

A települések demográfiai mutatói a magyar társadalomra összességében is jellemző folyamatokat tükröznek, azaz évről-évre csökken a lakosság száma, nő az elvándorló családok aránya, akik a jobb megélhetési lehetőségek miatt választják a költözést.

A településeken élő idős korúak aránya is meghaladja a fiatal népességét, a célterület elöregedő településszerkezetet mutat.

A települések társadalmi és gazdasági adatait, a hátrányos helyzetű csoportokról ismert mutatókat elemezve elmondható, hogy szükséges olyan tevékenységek beépítése a mindennapokba, melyek lehetővé teszik a társadalmi szerepvállalást. Elengedhetetlen az egyének, csoportok, közösségek összefogása annak érdekében, hogy a települések népességmegtartó ereje növekedjen. A célterület olyan természeti adottságokkal bír, olyan kulturális hagyományokat őriz, melyek átörökítése a fiatalabb korosztály számára elengedhetetlen. Az idősödő generációk értékeinek, szokásainak felelevenítésével a generációk közötti ismeretek átadásával értékközvetítés valósul meg, melyek erősítik a helyi identitást. Szeretnénk a fiatalabb korosztály tudását, ismereteit felhasználva a közösség számára bemutatni az idősebb generáció által őrzött hagyományokat és értékeket.

A hátrányos helyzetű csoportok szinte minden területen jelen vannak, a Helyi Esélyegyenlőségi Programban megfogalmazott célcsoportok (romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők) jelen projekt esetében is kiemelt célcsoportként jelennek meg.

A célcsoport elérésének módszerei a cselekvési terv elkészítése során és annak folyamatosaktualizálása során:

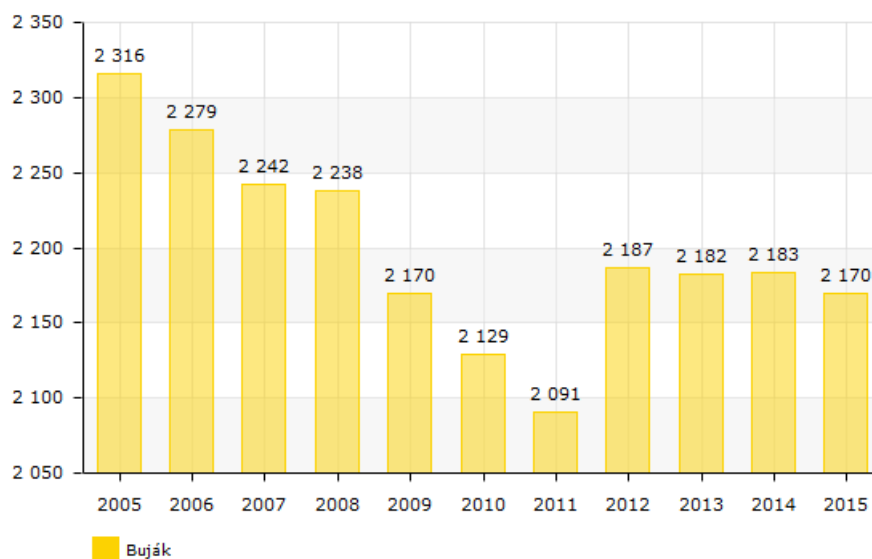
- kérdőív
- tartalomelemzés
- közösségi interjú
- közösségi beszélgetés

Buják település bemutatása:

Buják község a Cserhát déli részén, a Buják és a Virágos patak találkozásánál fekszik, a Cserhát legnagyobb települése. Területe 5304 ha. Bujákhoz több külterület - Galambos-puszta, Újkút, Szilos, Keselyrét és Hényelpuszta – tartozik. falu zárt település, megközelítése szilárd burkolatú úton csak Kisbágyon felől lehetséges. A település. Buják a '90-es évekig virágzó településnek számított, a fiatalok elvándorlása nem volt jellemző. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított, hiszen a településen működik 8 osztályos iskola, 3 csoportos óvoda, háziorvosi és védőnői alapellátás, heti 3 alkalommal fogászat, 4 alkalommal fiókgyógyszertár.

A településen élő népesség száma 2014-ben 2183 fő volt, mely azóta is folyamatos csökkenést mutat. Népsűrűsége 39 fő/km². Lakások száma 907, népességet figyelembe véve, ez 2.3 fő per lakás.

A népesség számának lassú csökkenésének oka, hogy a településen 1990 után a helybeli és környékbeli munkahelyek száma jelentősen csökkent. Nem települt le új munkahelyteremtő vállalkozás, a meglévőkben pedig jelentős létszámleépítés történt vagy megszűntek helyi vállalkozások. A fiatalok elvándorlása nagyon jellemző a településre, hiszen a tanulmányaik befejezése után már nem a településen képzelik el a jövőjüket. A településre az előregedés jellemző.

A település természeti adottságai látnivalókban gazdagok, hiszen a település felett helyezkedik el a Cserhát legnagyobb összefüggő erdőrésze. A település műemlékekben, különleges természeti és kulturális értékekben gazdag, az itt élők úgy tartják „A világnak hét csodája van, Bujáknak nyolc”.

Itt viselik az egyik legszebb népviseletet, a hagyományörzésnek a szokások fenntartásának és átörökítésének a településen nagy hagyománya van. Buják 4 országos védettségű műemlékkel büszkélkedhet, és területén számos régészeti lelőhely található.

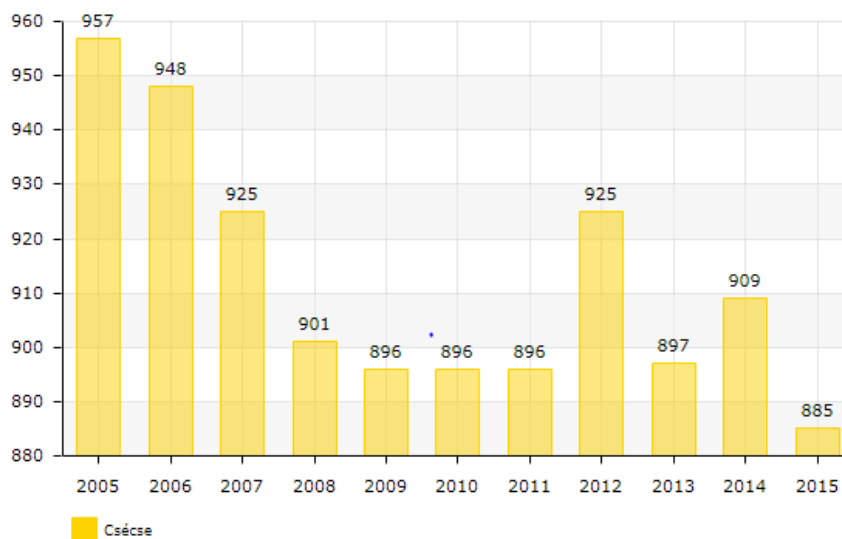
Számos olyan vonzereje létezik a településnek mely hozzájárulhat a helyi identitás erősítéséhez, a területen élők társadalmi szerepvállalásával megvalósuló közösségfejlődéshez. Ezek aktivizálásával a projekt felhívásnak megfelelően minőségi változások következhetnek be a településen, melyek hozzájárulnak a közösségek, a civil szerveződések erősödéséhez. Olyan hagyományokkal bír a település melyek megismertetése a különböző életkorú lakosok számára elengedhetetlen, a fiatalok aktivizálásával, az idősebb korosztály részvételével pedig olyan generációk közötti együttműködések valósulhatnak meg, melyek akár hozzájárulhatnak az elvándorlási arányok csökkentéséhez. A település a palóc kultúra hordozója, a szokások és hagyományok, a különleges múltbéli események átörökítőjévé válhat, mely a célterületen élők számára is interiorizálhatóvá válik.

Csécse település bemutatása:

Csécse község Nógrád megye délkeleti részén, a Szuha patak völgyében helyezkedik el, Bujáktól délkeletre, Ecseg és Szarvasgede között. A község területe megközelítőleg 2173 hektár, lakónépessége hozzávetőleg 909 fő volt, a területén található lakások száma pedig körülbelül 423 darab.

Az elmúlt évek adatai alapján is elmondható, hogy ezen a településen is a népesség lassú csökkenése figyelhető meg. A népességfogyás legfontosabb oka a természetes fogyás, az idős korosztály arányának növekedése.

A településen élő aktív korú munkavállalók elvándorlása figyelhető meg, hiszen település nem tud munkahelyet kínálni az itt élők számára. Problémát jelent az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága is.

A településen működik Óvoda, két csoportban járnak a gyermekek a környező 4 településről. Az általános iskolában 1-8 osztályig járnak a gyermekek, az utolsó ismert statisztikai adatok alapján megközelítőleg 130-150 fővel működik.

A lakónépesség több, mint 20%-a nyugdíjas korú, sajnos a településen az idősek elmagányosodása (az idős korúak 51%-a egyedül él) jellemző.

Csécse több civil szervezet is működik, mely jó alapot szolgál a projekt során az együttműködés kialakítására.

A településen több hátrányos helyzetű csoport él, akiknek bevonása a település programjaiba elengedhetetlen, célként megfogalmazott feladat. A programokba, szervezési feladatokba való bevonásuk során erősödik az egyének egymás iránt érzett felelősségtudata, csökken a kirekesztődés, ezáltal erősödik a településen a kohézió, az identitás.

Idegenforgalmi szempontból Csécse nem egy látogatott település. A település viszonylagos közelsége a Cserhát vonulataihoz, illetve Hollókőhöz viszont vonzereje lehet a településnek. Nevezetességei közé a természetvédelmi területként védett kastélykert és a római katolikus templom tartoznak.

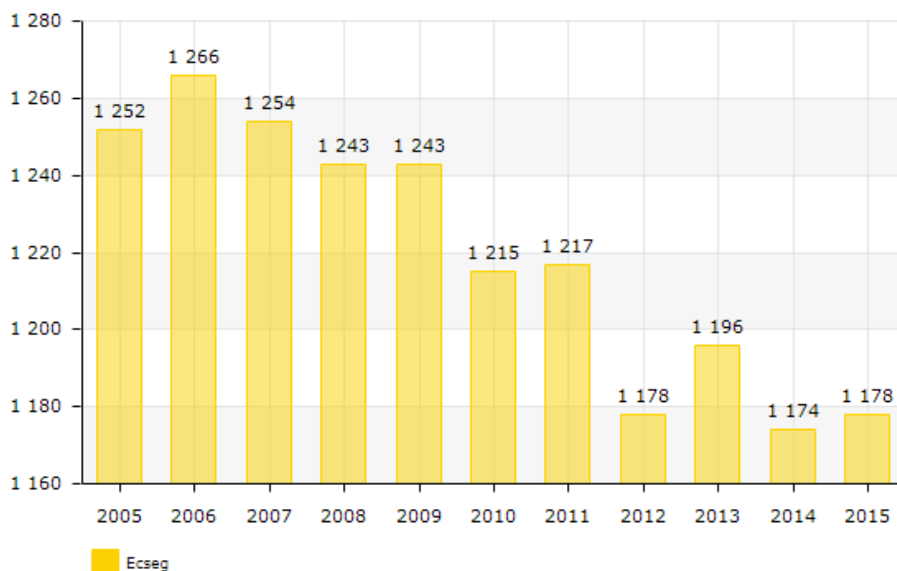
Ecseg település bemutatása:

Pásztótól nyugatra, a Cserhát déli lábánál található, a Szuha-patak és a Kozárdi-patak összefolyásánál, Kelet-Cserhátban. Természeti és kulturális látnivalókban gazdag település, mely a Palóc út tagja, ahol a palóc kultúrának hagyományai vannak.

Ecseg utolsó becslült népessége 2014-ben 1174 fő, mely Magyarország népességének 0.01%-a (Nógrád megyének 0.62%-a). Népsűrűsége 49 fő/km². Lakások száma 515, népességet figyelembe véve, ez 2.3 fő per lakás.

Ecseg lakosságát nézve folyamatos csökkenő tendenciát mutat. Ennek oka elsősorban a születések alacsony száma és a viszonylag magas halálozási arány. A település folyamatosan öregszik, elmondható, hogy az idősebb korosztály nagy része egyedül él.

Az aktív korú lakosság száma a településen 671 fő, ennek 16%-a munkanélküli. A településen a KSH adatokat figyelembe véve egy szegregátum (Dankó út), és egy szegregációval veszélyeztetett (Madách út -Béke út - Boros út) terület azonosítható be! Ezeken a területeken az össz lakosság 11 %-a él.

A településen működik Óvoda (2 csoportban) kb. 40 gyermekkel, illetve általános Iskola 100-130 fő közötti oktatásban részt vevő általános iskolás gyermekkel. A településen jelenleg nem működik civil szervezet. A településen élő hátrányos helyzetű csoportok megszólítása és segítése a település számára kiemelt, ennek teremt jó lehetőséget a kilenc település szinergiájával megvalósuló helyi identitás és kohézió fejlesztése elnevezésű program.

Egyházasdengeleg település bemutatása:

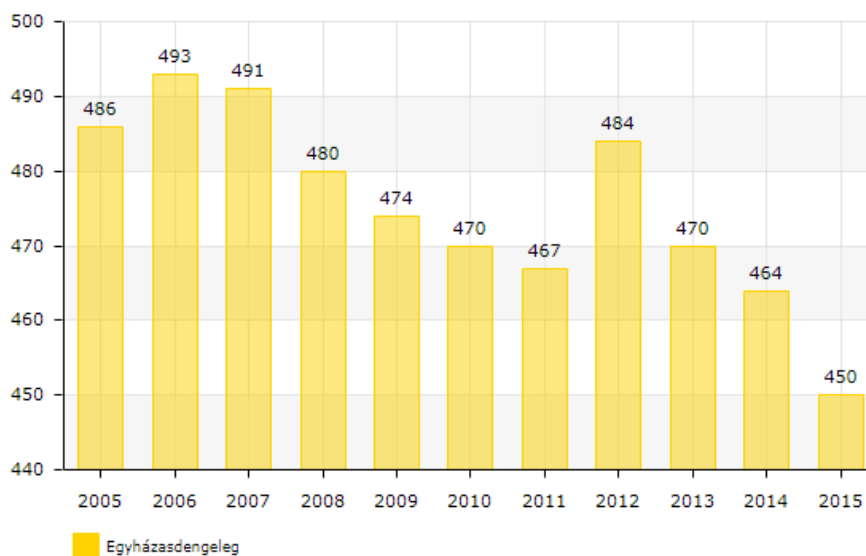
Egyházasdengeleg Pásztótól délnyugatra, a Cserhátalján, lankás dombokkal körbevett medencében, Nógrád megye déli részén fekvő település. Észak felől Szirák és Kisbágyon, keletről Palotás, délkeletről Héhalom, délről Erdőtarcsa, nyugatról pedig Vanyarc községek határolják. Kizárólag közúton közelíthető meg. A területet és a települést a Bér patak osztja ketté. Dél és nyugat felől az Ilka- patak medre a határ. A két patak közötti szerencsés elhelyezkedés meghatározza a község flóráját. Területe 1574 ha.

Több nevezetesség is található itt. Az egyik leghíresebb az Árpád-kori templom, amely a falu legrégebbi épülete. Itt található egy evangélikus templom is van a faluban, amelynek megépítését a dengelegi gyülekezet 1837-ben kezdeményezte.

A település népességi adatait elemezve láthatjuk, hogy becsült népessége 464 fő (2014-ben), ami Magyarország népességének 0%-a (Nógrád megyének 0.23%-a). Lassú népességcsökkenési és előregedési tendenciát mutat a település, mely az idősek számának növekedésével, a születések számának csökkenésével és a fiatalok elvándorlásával magyarázható. Minimális bevándorlási arány is jelentkezik a településen, azonban leginkább a nyugalmat kereső idősebb korosztály célpontja a település.

Népsűrűsége 28 fő/km². Lakások száma 215, népességet figyelembe véve, ez 2.1 fő per lakás.

A településen egy óvoda működik, ahol egy 25 férőhelyes csoport működik. Egyházasdengelegen jelenleg egy alsó tagozat működik, ahol a főbb tantárgyakat két csoportra osztva tanulják a gyermekek. A felső tagozatos diákok Héhalomra utaznak. A településen három civil szervezet is működik, mellettük alapítvány és egyesület segíti a kulturális, közérdekű feladatok ellátását a településen.

Az Egyházasdengelegen megfogalmazott Helyi Esélyegyenlőségi Program is kiemelten foglalkozik a település hátrányos helyzetű csoportjainak felzárkóztatásával.

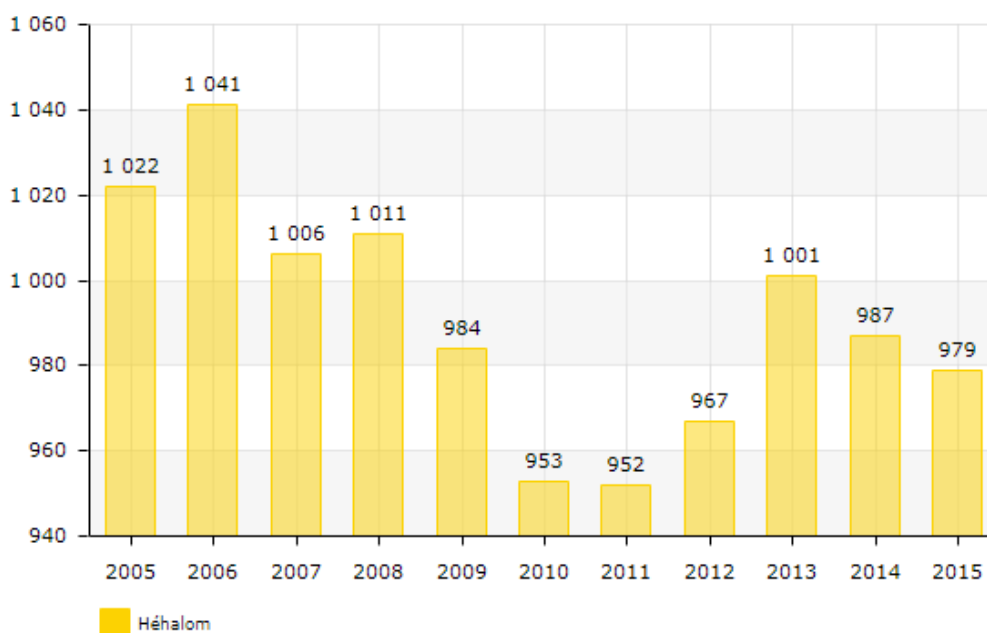
Összességében elmondható, hogy a település adottságai mind alkalmasak arra, hogy a helyi identitás és kohézió által megfogalmazott projektfeltételeknek eleget téve hozzájáruljanak a célterületen, ezáltal a településen eszközölhető minőségi változtatásokhoz a közösségek érdekében.

Héhalom település bemutatása:

Héhalom község Nógrád megye déli részén, a fővárostól mintegy 60 kilométerre, Aszódtól és Pásztótól egyaránt 20 kilométerre található. Környező települések még: Szirák és Egyházasdengeleg északnyugatra, Palotás északkeletre, Erdőtarcsa délkeletre és Nagykökényes délnyugatra. A területen folyik keresztül a Bujáki- és a Bér-patak, valamint a Tarcsai-patak.

Héhalom utolsó becsült népessége 987 fő ami Magyarország népességének 0.01%-a (Nógrád megyének 0.55%-a). Népsűrűsége 56 fő/km². Lakások száma 407, népességet figyelem bevéve, ez 2.6 fő per lakás. A népességfogyás 2013. óta folyamatos, melynek legfőbb oka a természetes fogyás.

A településen a hagyományok ápolása és felelevenítése, a palóc kultúra kiemelt jelentőséggel bír. A településen működő Falumúzeumban a régi korok mesterségeinek emlékét őrző alkotások, munkaeszközök mutatják, hogy a település számára fontos az identitás.

A hátrányos helyzetű csoportok számára biztosítandó esélyegyenlőség érdekében számos fejlesztési lehetőséget fogalmazott meg a település, mind a gyermekek, a nők, a fogyatékos személyek, romák, vagy éppen az idős korúak számára. A helyi identitás és kohézió fejlesztése elnevezésű projekt lehetőséget teremt, hogy a célterületen belül Héhalmon is megerősödjön az egyének egymás iránti felelősségtudata, felszínre kerüljenek olyan humán erőforrások, melyek aktivizálásával erősödik a kötődés.

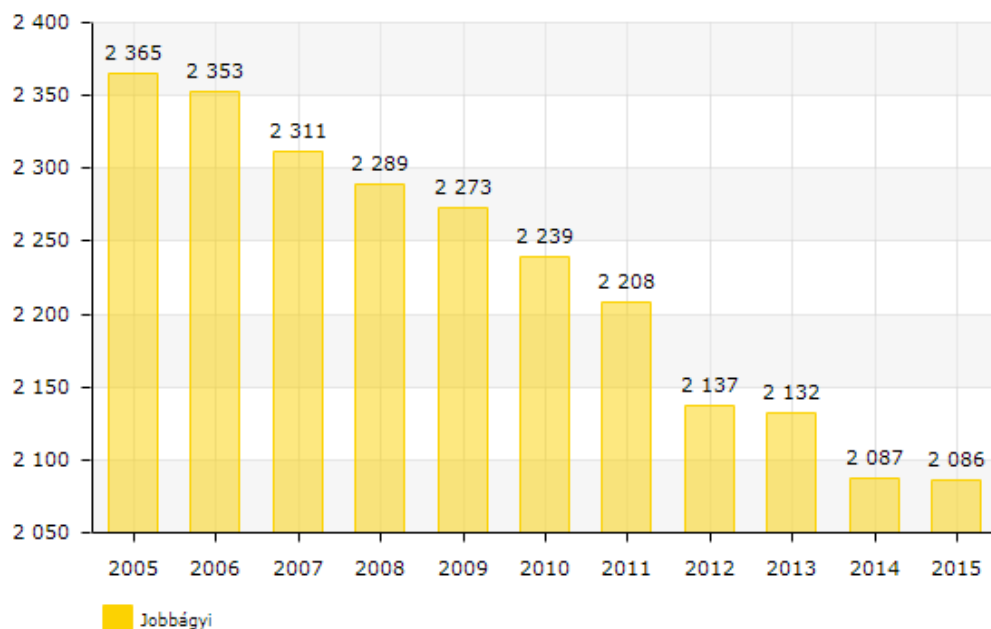
Jobbágyi település bemutatása

E szép fekvésű község az Északi-középhegység nyugati harmadában, ennek déli peremén fekszik. A település kiemelkedő táji szépségekkel és természeti adottságokkal rendelkezik. A Mátra hegységhez tartozó Nagy-Hársas-hegy Jobbágyi legmagasabb csúcsa, amelyről gyönyörű kilátás nyílik a falura és tágabb térségére. Jobbágyi legnagyobb felszíni vízfolyása a Zagyva.

A település mind területi, mind népesség szempontjából megyei szinten a nagyobbak közé tartozik, területe 17,83 km², lakossága meghaladja a kétezer főt.

Jobbágyi utolsó becslült népessége 2087 fő, ami Magyarország népességének 0.02%-a (Nógrád megyének 1.05%-a). Népsűrűsége 113 fő/km². Lakások száma 861, népességet figyelembe véve, ez 2.3 fő per lakás.

A település lakónépességének száma folyamatos csökkenést mutat. A településen a belföldi vándorlások egyenlege negatív, tehát a településre az elvándorlás jellemző. A településen belül két területe is megfelel a szegregátum fogalmi meghatározásának.

A bölcsődei ellátás a szomszédos településen, Apcon lehet igényelni, azonban a gyermek mindennapi utaztatását a szülőknek egyénileg kell megoldania. A helyi óvoda 75 férőhelyen várja az óvodás korú gyermekeket. Általános iskola szintén működik a településen. A civil szervezetek jelenléte a településen jelentős.

Jobbágyi belterületén fennmaradt néhány a népi építészet hagyományait őrző lakóház, melyek egy része palóc gyökerekkel rendelkezik. Ezek megőrzése kiemelten fontos a település számára. Jobbágyi területén elszórtan találhatunk a falu helyi hagyományait őrző épületet, korszerűsített parasztházat, mely mind a hagyományok átörökítésének színhelye lehet a programok során.

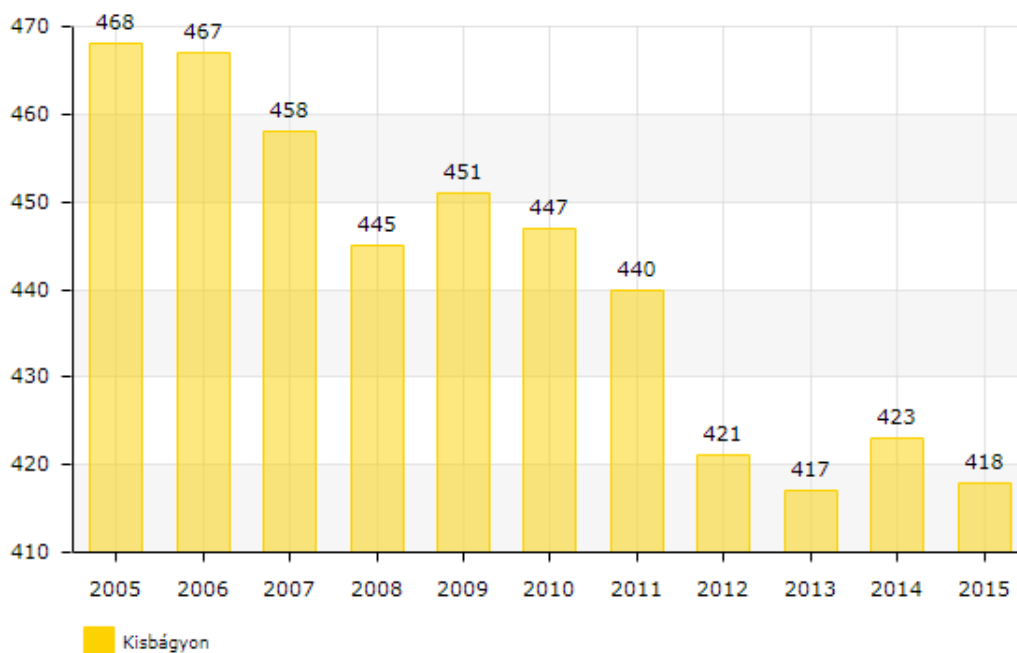
Jobbágyi számára fontos a lakosság részvételével megvalósuló közösségfejlesztési folyamatok megindítása a településen, melynek eredményeképpen kialakulhat egy olyan aktív közösség mely a későbbiekben is hozzájárulhat ahhoz, hogy az identitás és kohézió erősödjön.

Kisbágyon település bemutatása:

A Cserhát délkeleti szélén fekszik, a Bujáki-patak völgyében, a Cserhát-kapuja. A legközelebbi városok Pásztó és Hatvan. A falu Nógrád megye déli részén található. A község nagyobb kiterjedésű zöld területekkel rendelkezik, amelyek egy része a falut kettészelő bujáki patak mentén található.

Kisbágyon utolsó becsült népessége 423 fő, ami Magyarország népességének 0%-a (Nógrád megyének 0.22%-a). Népsűrűsége 42 fő/km². Lakások száma 197, népességet figyelembe véve, ez 2.2 fő per lakás. A lakosság 53%-a nő.

A célterületen az egyetlen olyan település, ahol kisebb ingadozásokkal, de minimális népességnövekedés tapasztalható. A településszerkezete azonban előregedő, sok a nyugdíjas. A lakosok jelentős száma munkanélküli.

A közösségi életre, programokra a településen van igény, mely összefogással, önkéntes munkával valósul meg. A településen egy összevont csoportú óvoda működik, 25 férőhellyel. Az Óvoda egyre alacsonyabb gyermeklétszámmal működik; jelenleg 12 gyermeknek biztosít helyet. A helyi általános iskola 2002-ben megszűnt. A település mind természeti mind kulturális szempontból vonzerő lehet az idelátogatók számára, mely jó alapot teremt a közösségfejlesztés során megvalósuló programokhoz.

Palotás település bemutatása:

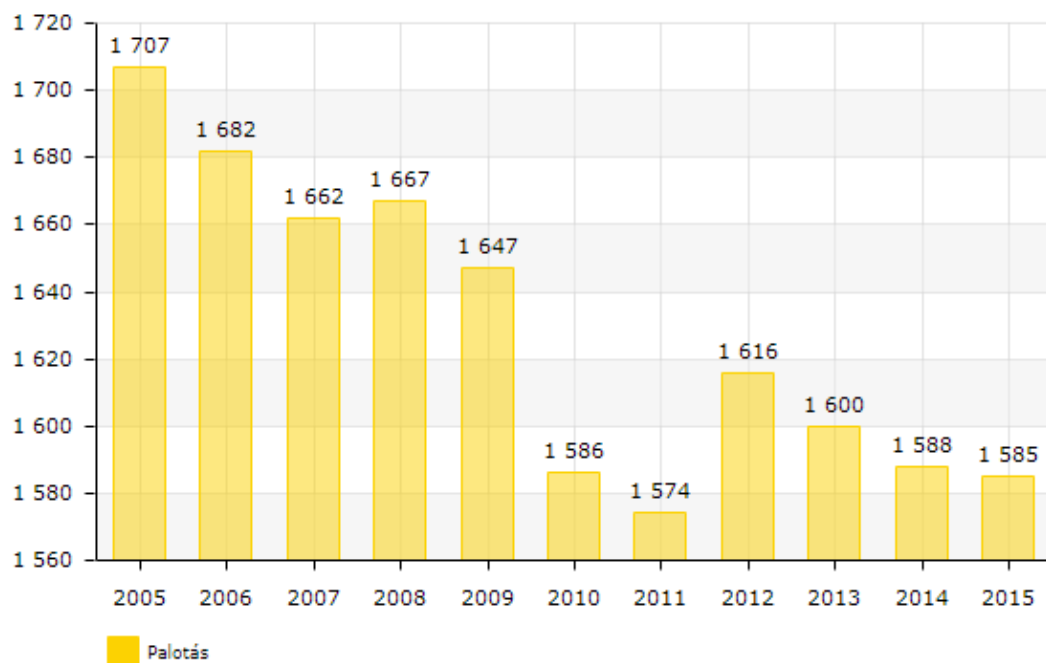
A község ma a Cserhát déli lejtőjén, Nógrád megye déli részén, a Bujáki-patak völgyében fekszik, rétekkel, szántóföldekkel és lankás dombokkal szegélyezve. A település határán folyó Bujáki patakot 460 méter hosszú gáttal zárták le, hogy a falut megvédje az árvíz és szárazság okozta veszteségektől, ezzel egyidejűleg megteremtve a lakosság és a turisták számára vonzó 72 hektáros területű víztározót, amely részben megőrizte a Bujáki-patak völgyének eredeti élővilágát.

Palotás népessége 1 588 fő (2014 évben), ami Magyarország népességének 0.02%-a (Nógrád megyének 0.83%-a). Népsűrűsége 93 fő/km². Lakások száma 672, népességet figyelembe véve, ez 2.4 fő per lakás.

Palotás népessége az elmúlt néhány évben folyamatos csökkenést mutat. Az előrejedési index adatai szerint Palotás lakossága előregedőben van. A településen elmarad a születések száma a halálozáshoz viszonyítva. Minimális bevándorlás figyelhető meg, azonban ez az adat nem ellensúlyozza a különbségeket. Palotás községben az idősebb korúak aránya növekszik, gyakrabban találkozunk özvegy, egyedül élő idősökkel.

Az őket megcélzó, közösségfejlesztési folyamatokba történő bevonásuk hosszútávon segítheti egyrészt az értékfeltárás folyamatát, másrészt gátolja a demencia kialakulásának kockázatát.

A település kiemelt célként fogalmazta meg a fenntartható fejlődés elősegítését. Ennek szerves része lehet a helyi identitás és kohézió erősítése céljából kiírt projekt, mely lehetővé teszi a célterületen, ezáltal a településen belül is az egyének, közösségek közötti együttműködést. Palotás számos épített és természeti örökséggel rendelkezik, melyek megóvása és hosszú távú fenntartása az utókor számára, a település szívügye. A helyi védettség alatt álló műemlékek és természeti értékek jól feltárják és bemutatják a település történetét az ide látogatók számára. A településen működik óvoda, ahol 2 településről fogadják az óvodás korú gyermekeket. Az általános iskolai tanulók száma 180 fő körüli. A konzorciumban az egyetlen olyan település, ahol nincs roma lakosság.

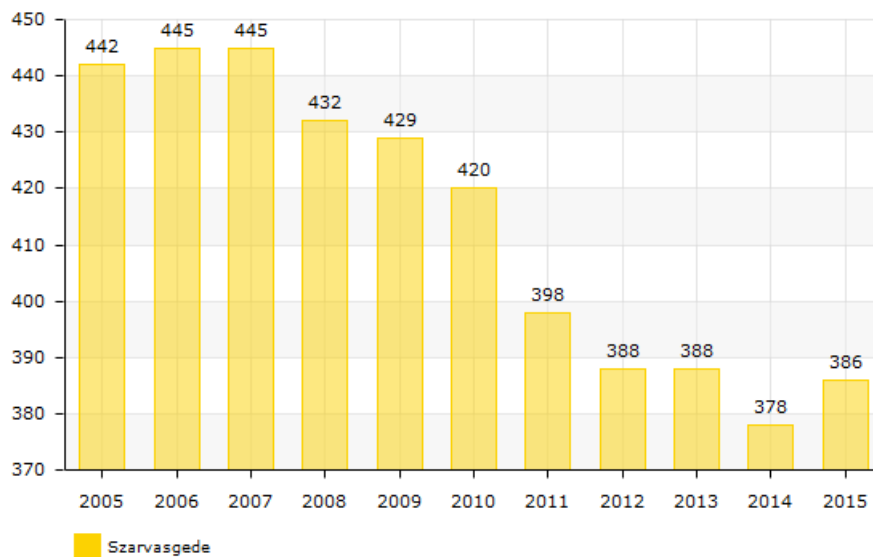
A településen megtalálható civil szervezetek sokszínűsége jó alapot szolgál arra, hogy a célterületen megvalósítandó közösségfejlesztési folyamatok eredményesek legyenek.

Szarvasgede település bemutatása

A Szuha patak völgyének a Csécse és Jobbágyi közötti szakaszán és az attól nyugati irányba emelkedő domboldalon helyezkedik el Szarvasgede település.

Szarvasgede utolsó becslt népessége 378 fő (2014 évben), ami Magyarország népességének 0%-a(Nógrád megyének 0.21%-a). Népsűrűsége 41 fő/km². Lakások száma 216, népességet figyelembe véve, ez 1.9 fő per lakás.

A természetes szaporodás romló tendenciát mutat, mely az öregedési folyamatot erősíti. Sok a nyugdíjas a településszerkezet előregedő Szarvasgedén. A településen óvoda működik, ahová a környező településekről is íratják be a gyermekeket. Általános iskola a településen nincs, a közelben fekvő palotási, illetve csécsei iskolába járnak a tanköteles korú gyermekek.

A településen vannak rendezvények, melyeket az önkormányzat és más szervezetek, illetve a lakosság összefogásával rendeznek meg.

Szarvasgedén az utóbbi években nőtt a rendezvények száma, igyekeznek a lakosság egészének tartalmas kikapcsolódási lehetőséget nyújtani. Jellemzően azonban a programok egy-egy korosztályt szólítanak meg, leginkább a középkorú, idősebb korosztályt. A projekt azonban alkalmat ad arra, hogy a közösségben élők közösen vegyenek részt a kínált programokon. A település fontosnak tartja az esélyegyenlőséget.

AZ AKCIÓTERÜLET FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEINEK ÉS LEHETŐSÉGEINEK ELEMZÉSE

A HELYZETFELTÁRÁS ÖSSZEFOGLALÁSA

A közösségfelmérési folyamatok eredményei, a megalapozó dokumentumban feltárt társadalmi- és gazdasági mutatók eredményeinek elemzése során feltárt helyzetértékelési adatok alapján került összeállításra a cselekvési terv.

A demográfiai adatok felhívják a figyelmet a népesség lassú csökkenésére, az elvándorlási mutatók nincsenek egyenes arányban a betelepülések számával, szinte kivétel nélkül mindenhol jelen van a fiatalok elvándorlása, mely már akár középiskolai években megkezdődik az oktatási intézmények kiválasztásával. A fiatal, családalapítás előtt álló párok is inkább a nagyobb városok által kínált, közlekedési, szervezeti infrastruktúrával rendelkező városokat célozzák meg.

Ezeket a problémákat is hivatott jelen projektünk változtatni, olyan programokkal melyeknek népességmegtartó erejében hiszünk.

A cselekvési terv szerves részét képező rendezvénynaptár összeállítása során a konzorcium tagjai igyekeztek olyan programokat, tevékenységeket és akciókat tervezni, és megvalósítani a későbbiekben, melyek minden célcsoportot megszólítanak. Szükséges a célterület teljes lakosságának megszólítása annak érdekében, hogy a társadalmi kohézió erősödjön, kialakuljon az összetartó és aktív helyi közösség.

Projektünk hozzájárul a népességmegtartásához, az életminőség javításához, a társadalmi kohézió és a helyi identitás erősítéséhez szem előtt tartva az esélyegyenlőséget.

Célunk, hogy a célcsoport tagjai megtapasztalják a településekben rejlő lehetőségeket.

A települések hagyományai, kultúrája lehetővé teszi számukra a projekt céljainak megvalósulását.

A célterület mindegyik településén működik minimum egy olyan szervezet, melynek közreműködésére a projekt megvalósítása során támaszkodhatunk. Azt azonban, mint a megalapozó dokumentumban is láthattuk, ezek a közösségi szintek nem nyújtanak teljeskörű lehetőséget a lakosság egészének. A projekt tehát lehetőséget teremt arra, hogy társadalmi

összefogással aktivitásra ösztönözzük a lakosságot, és olyan szabadidős elfoglaltságokat, alternatívákat biztosítsunk, ahol mindenki megtalálja a magának és érdeklődésének megfelelő programot. Feltételezhetjük, hogy kialakul egy olyan aktív önkéntes mag, akikre a későbbiekben támaszkodva fenntarthatóvá válnak a településeken végzett feladatok. A felelősségtudat erősödik a projekt által a célcsoportban, erősítik az egymás és a település iránt érzett elköteleződést.

Az elmúlt években, ahogy az egyes területek elemzésekor is látható, a célterületen megindult a lassú, de folyamatos népességcsökkenés. Ennek okai az előregedő településszerkezet, a munkalehetőségek hiánya. Sokszor az egyének a jobb lehetőségek miatt elhagyják a települést, és költöznek nagyobb városokba, azok közelébe. Az is előfordul, hogy az egyes településeken élők sok időt töltenek azzal, hogy ingáznak a munkahely és a lakóhely között, ezáltal a település iránt érzett elköteleződések folyamatosan lazultak. Ezt a folyamatot szeretnénk megállítani és olyan programokat kínálni az itt élők számára, mellyel erősíthető az identitástudat.

Mint a korábban leírt elemzések eredményeit elemezve is látszik, nagy az igénye az itt élőkben a közösségi tevékenységekre. Azonban eltérő programokra vágnak a különböző életkorú közösségek, melyre a kidolgozásra kerülő rendezvénynaptár ad hatékony alternatívákat.

A célterületen a települések úgy hangolták össze rendezvényeiket, hogy azokkal a generációk közötti különbségek áthidalhatóvá váljanak, az egymás iránti kölcsönös tisztelet mellett meginduljon az együttműködés. A programok kialakításánál a családok is megszólításra kerültek, hiszen fontos célcsoportjai a tevékenységeknek.

A helyzetfeltárás során kapott eredmények felhívják a figyelmet arra, hogy a célterületen szükséges

- a közösségi rendezvények szervezése
- hátrányos helyzetű csoportok integrációja
- civil kezdeményezések támogatása, erősítése, aktív részvételre való ösztönzése
- lakosság egészét érintő programok megvalósítása
- hagyományörzés és értékközvetítés
- a település vonzerejének számító hagyományörzésre épülő programok megvalósítása
- társadalmi szerepvállalás erősítése
- az egészséges életmód népszerűsítése, rekreáció, szűrőprogramok
- közbiztonság javítását célzó programok
- közlekedésbiztonság javítását segítő program
- bűnmegelőzés

A tematikus rendezvények között a teljes célcsoport, mind a kilenc település teljes lakossága megtalálhatja az általa preferált programokat, megnőnek a települések kínálta rendezvények látogatottsága, az előkészítések során kialakulhat egy kezdeményezői, önkéntes kör, fejlődik

az együttműködési készség. A programok sokszínűsége biztosítja az érdeklődésének megfelelő választást, mely hozzájárul az egyén kötődéséhez akár egy kisebb csoporthoz, akár közösséghez egyaránt.

A projekt hozzájárul az életminőség javításához, hiszen akár aktív, akár passzív résztvevői is az egyének a közösségi programokban már mindenképpen pluszt kapnak, a kikapcsolódás, a szabadidő hasznos eltöltésére kínált programok hozzájárulnak az egyén fiziológiai szükségleteinek kielégítéséhez.

CÉLTERÜLETI SWOT – ANALÍZIS

KÖZÖSSÉGEK RÉSZVÉTELÉVEL MEGVALÓSULÓ FELMÉRÉS ÉS TERVEZÉS ÁLTAL KÖRVONALAZOTT PROBLÉMA

A megalapozó dokumentumban feltárt problémák, az egyes helyi esélyegyenlőségi programokban megfogalmazott célok illeszkednek a közösségek részvételével megvalósult felmérés során körvonalazódott problémákhoz. Minden településen élnek hátrányos helyzetű csoportok, akik kiemelt célcsoportjai jelen projektnek is. A tervezés és lebonyolítás is az esélyegyenlőség biztosításával zajlik. A cselekvési terv mellékleteként kialakított rendezvénynaptárban is jól látszik, hogy a programok, tevékenységek tervezése során figyelemmel voltunk a hátrányos helyzetű csoportokra, a tevékenységek során kiemelten terveztük a nők, idős korúak, roma lakosság megszólítását.

A hagyományok, régi idők emlékeinek, tárgyainak feltárása szintén igényként fogalmazódott meg, melynek értékközvetítő, értékteremtő jellege elsődleges. A programelemek úgy kerülnek megvalósításra, hogy a generációk közötti tudásátadást szolgálják az egymás iránti tisztelettel. Az idősebb korosztály az emlékek őrzője, azáltal, hogy ezek elmesélésére hívjuk őket, a monoton mindennapokból szakítjuk ki őket, mely a mentális egészségre is pozitívan hat. A fiatalabb korosztály a mai kor digitális világában jobban tájékozódva megalkothatja és megmutathatja az itt élők számára az idős korosztály által olyan jól ismert világot.

A gyermekek megszólítása, a családok szintén célcsoportjai tevékenységünknek. Fontosnak tartjuk azon programok meglétét, ahol a családoké a főszerep, hiszen az identitás erősítésével a programok népességmegtartó erejével hosszútávon eredményesek lehetünk. A tevékenységbe történő bekapcsolódásuk akár a tervezés akár a megvalósítás során kialakíthat egy felelősségérzetet, egy elköteleződést, mellyel hozzájárulhatunk az egyének, családok településen maradásához.

Az együttműködésre kész partnerek, szervezetek bevonásával növelhető az aktív magja a közösségnek, megnőhet az önkéntesek száma, mely hosszútávon hasonló tevékenységek szervezése során már összeszokottan működhet. Az együttműködési készségek a tevékenység során folyamatosan fejlődnek az egyén, a közösség folyamatosan építheti önmagát. Az egy közösséghez tartozás az identitástudat erősödéséhez szintén hozzájárul. Ha a közösség a településen belül jól működik, az pozitívan hat a település dinamikus működésére is.

Az egyének, közösségek, települések közötti hatékony kommunikációra figyelve tervezett kialakítani a konzorcium a településeken a már meglévő honlapokon egy-egy aloldal létrehozását, ahol mindenki tájékozódhat az aktuális eseményekről, programokról fórumokról, beszélgetésekről a projekt során. Az esélyegyenlőségi szempontokat figyelembe véve a weboldal akadálymentesítése is megtörténik a projekt zárásáig. A településeken információs pontok létrehozását vállaljuk, jól látható, látogatott helyeken a településen, hogy ilyen formán is tájékoztassuk a lakosságot a projekt előrehaladásáról.

Az egészségtudatosság, a lakosság mentális egészségére kiemelt figyelemmel megvalósítani kívánt preventív programok a lakónépesség folyamatosan tapasztalható csökkenését szolgálná lassítani. A tudatosság nem csak az egészségre nevelés során kell hangsúlyt kapjon, figyelmet kell szentelni a szociálisan hátrányos helyzetű rétegek támogatására, közösségi akciókba történő bevonásra is.

Bűnmegelőzés, közlekedésbiztonság, közbiztonság

Olyan bűnmegelőzési programok megvalósítását tervezzük a helyi közösség tagjainak bevonásával, amely az elkövetővé válás vagy áldozattá válás, illetve a bűnalkalmak csökkentésével kívánja a közbiztonságot javítani.

Már a megalapozó dokumentumban is bemutattuk a bűnmegelőzési és közbiztonság javítását segítő programok iránti igényt, hiszen valamennyi érintett településen a vagyon elleni bűncselekmények száma a legmagasabb. A regisztrált bűncselekmények 53 %-át vagyon elleni bűncselekmények jelentették. A program során kiemelten kezeljük az önvédelem képességének növelését, a tudatosságnövelést, elengedhetetlennek találjuk az érintett területeken a kontroll biztosítását. Ennek közvetítése minden korosztály számára elengedhetetlen célfeladat.

Azt várjuk, hogy a bűnmegelőzés, közbiztonság kérdésének kezelésével csökken a szabálysértések, bűncselekmények száma a területen, nő az itt élők biztonságérzete. Ezzel szorosan összefügg a közlekedésbiztonsággal kapcsolatos kérdések megvitatása, hiszen a közlekedéskultúra kialakítása már a legkisebb korosztálytól kezdve nagy jelentőséggel bír.

A FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEK, FEJLESZTÉSI CÉLOK AZONOSÍTÁSA

A helyi identitás és kohézió fejlesztése céljából kialakult konzorciumi együttműködés a projekt felhívásnak megfelelően célként tűzte ki, hogy a tevékenységek során aktív szerepvállalásra ösztönözzék a célterületen élő lakosságot. Aktív összefogással, együttműködéssel hozzájáruljanak ahhoz, hogy meginduljon a fejlődés a településeken.

A felmérés tapasztalatainak összegzésével meghatározódott a projekt alapvető és fejlesztési célja, melynek megvalósítása az elkövetkezendő időszak feladata.

A célok a következők:

- az erősödjön az identitástudat a településhez, térséghez,
- növekedjen a civil aktivitás,
- a lakosság kezdeményező – és cselekvő képességének fejlődjön,
- helyi értékek feltárássra kerüljenek, értékközvetítés valósuljon meg,
- felelősségtudat erősödjön az egyéneken egymás iránt, hátrányos helyzetű csoportok iránt.

A megvalósítás tehát egy kilenc résztvevővel megvalósuló együttműködés feladata, ahol minden partner elköteleződött a projekt céljainak elérése érdekében.

A CSELEKVÉSI TERV

Beavatkozási műveletek leírása

A település közösségi tevékenységének történeti feltárása, annak eszközei

A település közösségi tevékenységének történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele, a közművelődési szinterek, és a projekt célkitűzései által érintett egyéb intézmények, szervezetek együttműködésével jöhet létre.

Annak érdekében, hogy a végső célok elérhetővé váljanak már a tervezés időszakába szükséges bevonni azokat az együttműködésre hajlandó partnereket, egyesületeket, szervezeteket, akik hozzásegítenek ahhoz, hogy színesebb programokkal szélesebb körben tudjunk kínálni lehetőségeket az itt élők számára. Annak érdekében eltérésre és bemutatásra kerüljenek a térség értékei, már az előkészítés időszakában együttműködésre kértük az érintett szervezeteket.

Ezen együttműködés alapját adta végül egy megállapodás, mely a kilenc településen működő szervezetek aláírásával deklarálta, hogy segítő szándékkal kívánják a projekt céljainak megvalósulását szolgálni.

A közösség tevékenységének történeti feltárása nem csak a szervezetek együttműködésével valósítható meg, hanem azon közösségek részvételével, akik részt kívánnak venni a helyi értékek feltárásában. Az aktív közösség segítségével interaktív módon gyűjtjük össze akár írásos akár szellemi kincseinket. A hagyományok, szokások feltérképezése, történetek, tárgyak, receptek összegyűjtése a célterület történeti feltárását segítik. A feltárás folyamatába mindenképpen szeretnénk bevonni az idősebb korosztályt, akik ismerői ezen forrásoknak. A feltárás során gyűjtött tapasztalatok, emlékek megjelenítése szintén a tervezett folyamat részei, melyeket kiállítás formájában kívánunk megvalósítani, folyamat jelleggel. Szeretnénk, ha a megvalósításba már a fiatalabb generáció is bekapcsolódna, hiszen tudásuk gazdagabb az informatika, digitalizáció terén, így a helyi értékek bemutatása végül a generációk közötti tudásátadással valósulhat meg.

A folyamat sikerét garantálhatja, hogy a felmérés folyamatában már megjelentek a fiatalok, akik véleményt formáltak, cselekvési hajlandóságot mutatva a projektben való részvételre.

A településeken információs pontok létrehozását vállaljuk a projekt során, mely a település közösségi tevékenységének történeti feltárása során nyert információk lakosság számára elérhetővé válását segítik. Az információs pontok úgy kerültek kialakításra, hogy látogatott helyen, jól látható táblán jelenjenek meg a projekttel kapcsolatos információk.

Az információk továbbítása, a lakosság tájékoztatása honlapon keresztül is működik, ahol a projekttel kapcsolatosan minden információt megtalálnak az érdeklődők.

A konzorcium tagjai abban is egyet értettek, hogy a projekt során feltárt emlékek, a hagyományok, kulturális és természeti örökséget közvetítő értékek gyűjtése során keletkezett anyaghalmazt egy Helytörténeti Kézikönyv formájában örökítik meg.

A térség, jelen projekttel összefüggésben feltárt múltjára, a megvalósítás jelenére összpontosítva foglalná magába a megszerzett ismereteket, képeket, fotókat, eseményeket és folyamatokat.

Célja a helyi közösségek tárgyi, épített és szellemi értékeinek feltárása, bemutatása és megőrzése a kontinuitás fenntartása és új értékek létrehozásának elősegítése érdekében. A tevékenység megvalósítása intézményi, szervezeti együttműködések segítségével történik. Alapját szolgálják a projekt során megvalósuló programok, tevékenységek, akciók és folyamatok során feltárt történetek, kulturális tradíciók, helyi termékek, a gasztronómiai múlt, fotók, levelek, okmányok, szokások és hagyományok eredményeit foglalja magában.

Közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok

Közösségi akciók, tevékenységek, események

2019-ben a projekt lehetőséget teremt arra, hogy már a cselekvési terv kidolgozásával párhuzamosan megvalósíthatóak legyenek közösségi aktivitást erősítő tevékenységek programok. Ezért a konzorcium tagjai úgy döntöttek, hogy közös tanulmányúton vesznek részt, ahol a közösségépítés, az identitás erősítése lesz a főszerep. A tanulmányút több település érintésével valósul meg. A résztvevők Kozárd, Mohora, Szügy, Csesztve, Bánk, Horpács érintésével vehettek részt egy többnapos úton. A tanulmányúton a résztvevők több előadáson is részt vehettek.

A közösségi akciók megvalósítását megelőzően, a közös munka lehetőségét megteremtve a települések egyet értettek abban, hogy Ecsegen kezdik meg a közös munkát, ahol egy közösségi nap szervezése során várják a települések résztvevőit, az együttműködések kialakításának közös megünneplésével. A közös részvételen alapuló rendezvény aktív szerepvállalással valósul meg, az identitástudatot erősíti, hiszen a minőségi időtöltésre kínál a résztvevőknek alternatív lehetőséget. Az első nagyobb rendezvény megvalósításának sikere pozitívan hat a későbbi rendezvények látogatottságára, ezért fontos a teljes közösség megszólítása.

A rendezvénnyel párhuzamosan megindul a szüreti tevékenységekre irányuló hagyományőrző program, mely a generációk közötti tudásátadást célozza meg. A korábbi évtizedekben a szőlőtermesztésnek hagyománya volt, azonban egyre inkább visszaszorul a tevékenység. A fiatal generációk szinte már nem is találkoznak e tevékenységgel, mely régen szinte minden család számára feladatot adott. A szüreti hagyományok felelevenítése olyan folyamat, ahol a régi eszközök, a tevékenység folyamatának bemutatása, dalok, tánc, történetek kerülnek felelevenítésre.

A közösségi akciók, tevékenységek események megvalósítása során kiemelt figyelmet fordítunk az alábbiakra:

- Párbeszéd kialakítása a helyi közösség csoportjai között, lehetőséget biztosítani a helyi értékek bemutatására.
- Generációk közti tudásátadás gyakorlati formáinak bemutatása, a tudás adaptálása.
- Aktív tevékenységek szervezésével a közösség tagjainak a feltárt érdeklődés szerinti rendszeres bevonása

2019.

1. Palotás: Adventre hangoló

A korábbi adventi gyertyagyújtás program kiegészítéseként, újabb programelem beemelésével egészül ki az advent időszakában megvalósuló ünnepség. A népi hagyományok felelevenítése a generációk közötti tudásátadást segíti, ahol az idősebb generáció elbeszélésein keresztül ismerkedhetnek meg a fiatalabbak a régi kor hagyományaival.

2020.

2. Héhalom Böllér fesztivál

A korábban is megrendezésre kerülő program kibővítésére, új programelemek beépítésére adott lehetőséget a projekt. Ezzel élve a 2020-ban megrendezésre kerülő fesztiválon már a hagyományos ételekre, régi gasztronómiai fogásokra is helyezhettük a hangsúlyt oly módon, hogy lehetőséget adunk a résztvevőknek arra, hogy ezen ételeket bemutassák. A régi hagyományos receptek bemutatása mellett, azok folyamatos gyűjtésére is alkalmat teremtünk. Az idősebb korosztály még olyan gasztro-technikai tudás birtokában van, melyet a mai kor háziasszonyai már nagyon nem ismernek, nem alkalmaznak. Sokszor kevesebb összetevő felhasználásával készültek ételek, melyek bemutatására, összegyűjtése a fesztivál során opcionális.

3. Jobbágyi – György napi hazaváró

A településen az első közösségi akció György napjához fűződik, a népszokások felelevenítésével veszi kezdetét. A néphagyomány György napjától számítja az igazi tavasz kezdetét. A tavaszi ünnepkör felelevenítését célzó rendezvény a népszokások felelevenítésére helyezi a hangsúlyt. A György napi hazaváró a helyi identitást erősítő program, ahol a különböző generációk közös hasznos időtöltése mellett a hagyományok felelevenítése mentén erősítjük a közösséghez tartozás érzését.

4. Bujáki vasárnap

A rendezvény a helyi kézműves remek bemutatkozásán keresztül erősíti az egyének mesterségeit, az általuk elkészített eszközöket. A településeken sok olyan mesterember él, aki saját termékeket állít elő, legyen az bármilyen eszköz, tárgy. Szeretnénk, ha a rendezvényen ők kapnának nagyobb figyelmet, hiszen folyamatosan tűnnek el ezek a mesterségek a felgyorsuló társadalmunkban. Az eseménynek amellet, hogy megismerkedhetünk ezekkel a termékekkel gazdaságélénkítő hatása is van. A program segíti a történelmi feltárás folyamatát.

5. DÉJ nap

Dengelegen élni jó fantáziánévvel a közösségi összetartozást erősítő eseményt indítunk útjára. Egyházasdengeleg a konzorcium tagjai közül az egyik legkisebb népességszámmal bíró település, ahol szintén problémát okoz az előregedő társadalom. Éppen ezért szükség van az olyan rendezvényekre, ahol a településen élők megjelenhetnek, találkozhatnak a közeli települések lakóival, kialakítsanak, vagy felelevenítsenek kapcsolatokat. A hétköznapiakból való kiszakadás teremt lehetőséget a szociális kapcsolatok erősítésére, ezáltal az identitástudat erősödik. A program célja, hogy mindenki számára megmutassuk, dengelegen élni jó, talán vonzóvá válhat a település, és megnövekedhet a bevándorlók száma.

6. Palotásiak napja – családi nap Palotáson

Már a közösségi beszélgetések során is felmerült az igény a kisgyermeket gondozók között, hogy szükségesnek látják az olyan programok szervezését mely nekik szól, ahol azokkal találkozhatnak, akik hasonló korú gyermekeket nevelnek. Éppen erre figyelemmel a családok megszólításával egy közös ünnep, melynek célcsoportja a gyermekközösség, a fiatalok. A program a település népességmegtartó erejére ható, gyermekeket célzó akció. . A közösségépítő, együttműködést segítő program a családok megszólításával kínál egy kellemes napot, ahol kötetlen, játékos elemekkel tűzdelt programon találkozhatnak a településen élők.

7. Gedeiek együtt – közösségi nap

A település népességmegtartó erejét növelő, helyi kötődést erősítő rendezvény, ahol a közösségépítés, az együttműködés kialakítása és erősítése kiemelt jelentőséggel bír. Szarvasgedén igyekeznek a lakosság egészének tartalmas kikapcsolódási lehetőséget nyújtani. Jellemzően azonban a programok egy-egy korosztályt szólítanak meg, leginkább a középkorú, idősebb korosztályt. A Gedeiek napja egy olyan településen élőket megszólító rendezvény, ahol minden korosztály talál magának a szabadidő hasznos eltöltésére kínált programot.

8. Csécse – Hagyományőrző népzenei találkozó

A korábban megvalósított programok kiegészítő elemeként jelenik meg ettől az évtől az értékfeltárást folyamatát is segítő elem, a népi hangszerek gyűjtése, népi dalok felírása, népi hangszerek megszólaltatása. A régi zenei hagyományok feltárása jelenik meg új programelemként.

9. Egészségnap Palotáson

A program prevenciós előadások, tanácsadás keretében segíti a helyi lakosok egészségének megőrzését, mely a település népességmegtartó erejét növelő, helyi kötődést erősítő rendezvény. Az egészségnap amellet, hogy a település lakónépességének csökkenését lassíthatja, de támogatja a szociálisan hátrányos helyzetű csoportok közösségi akciókba történő bevonását az egészségtudatosság, egészségre nevelés részeként.

10. Jobbágyi – Köszöntjük a településen élőket

A település népességmegtartó erejét növelő program azok előtt a lakosok előtt tiszteleg, akik sok-sok éve a településen élnek. Azon lakosság felé fordulunk tisztelettel, akik úgy döntöttek, településünket választják arra, itt éjék az életüket. A népességmegtartó erővel bíró programunk egyben ösztönző is lehet az itt élők számára.

11. Kisbágyoni disznótoros

A hagyományok felelevenítése, népi énekek, kántálás, hiedelmek és szokások disznóöléskor, hagyományos ételek készítése mind részei a Kisbágyonban tartandó programnak. A téli időszakban a régi időkben előfordult a disznóvágás, ahol egy család vagy közösség összefogásával leölték a hízót. A hajnalban kezdődő munka egyben olyan szokásokat és hagyományokat teremtett, melyeket a mai generációk már csak az idős korosztály meséiből, történeteiből ismernek. Ezt a hagyományt eleveníti fel Kisbágyon. A generációk közötti tudásátadás mellett az együttműködések kialakítása, a közösséghez tartozás élményét erősíti a tevékenység.

12. Palotás – szilveszteri foci

A Szilveszteri foci a mozgáskultúra hagyományainak megteremtését szolgálja. Az aktív sportot népszerűsítő program az egészséges életmódra hívja fel a figyelmet. A konzorciumi tagok között meghirdetett eseményre minden településről várja a résztvevőket Palotás, akár közösségeket, akár családokat akár szervezeteket, hogy egy hangulatos téli futballmeccsen

vegyenek részt. A települések közötti összefogáson túl a közösségformáló ereje a programnak segíti az identitás erősítését.

13. Palotás Luca nap

Luca napi hagyományok, népszokások, interaktív játékok felelevenítésére ad lehetőséget a program, melynek célja a hagyományteremtés a településen. Kézműves illetve zenei hagyományok felkutatása, azok beépítése a programba a tevékenység célja.

2021.

14. Bérczy Károly Emléknap

2021-ben lesz 200 éves Bérczy Károly író, újságíró, aki Jobbágyiban tevékenykedett. Az ő tiszteletére indítja útnak a település rendezvényét, mely a Bérczy Károly Emléknap címet viseli. A kultúra kedvelőinek kínál a program lehetőséget, melynek középpontjában Bérczy Károly áll. Interaktív ismeretterjesztő előadás valósul meg, ahol művei kerülnek felolvasásra.

15. Palotási tortafesztivál

A rendezvény már idén a hetedik alkalommal kerül megrendezésre. A település nagyrendezvénye kiegészül gasztronómiai hagyományok felkutatásával és bemutatásával, ami a korábbi években nem volt része a rendezvénynek. Ezzel a tevékenységgel a helyi lakosok aktív bekapcsolását reméljük. Új elemként jelenik meg tehát a nagymamáink titkai, avagy süssünk hagyományos módon elnevezésű programelem. A régi korok hagyományos cukrász receptjeinek gyűjtése az értékfeltáró folyamat részének tekinthetőek, a gyűjtési folyamatnak.

16. Palotási Parádé

A közösségek ünnepe, ahol egy közös főzés valósul meg civilek, baráti társaságok, munkahelyi közösségek között. A program a közösségi összetartást és összetartozást erősíti. A Palotási Parádé elnevezésű ünnep az elköteleződést erősíti egy kellemes kikapcsolódást ígérő programon.

17. Szarvasgede – Tökfaragó verseny

A rendezvény célja a gyermekek bevonásával egy lassan hagyományosnak nevezhető halloweeni program, melyen tökffaragás, tökvarrás, és olyan kézműves tevékenységekre van lehetőség, melyek az ünnepre hangolódást segítik. A program növeli a település vonzerejét az itt élők számára, népességmegtartó hatása miatt pozitív eredmények prognosztizálhatóak.

18. Jobbágyi – generációk üdvözlése

A generációk együttműködésének erősítése céljából valósul meg az a program, mely a fenti elnevezéssel szólítja meg a településen élőket. Az óvodások előadással tisztelgnek az idősebb generációk előtt, majd egy kötetlen beszélgetés keretében az idősebb korosztály mesél családról, munkáról, tapasztalatokról. Az egymás iránti tisztelet és támogatás a legfontosabb értékközvetítő elemei a programnak.

2022.

19. Farsang farka

Hagyományos farsangi multság, régi szokások felelevenítésével, hagyományos ételek megjelenítésével. A télűzés, a kiszabás égetés mind fontos elemként jelenik meg a program során. Generációk közötti tudásátadás során az idősebb generáció meséli el a régi hagyományokat, de a fiatalok is mesélnek, mit jelent ma számukra ez az ünnep, hogyan ünneplünk ma.

20. Nyárköszöntő

A programsorozat végéhez közeledve nyárköszöntővel ünnepli a konzorcium az együttműködést, mely a családok ünnepe elnevezést kapta. A több települést összefoglaló konzorcium egy nagy családot alkotva köszöni meg a lakosságnak az elmúlt néhány évben az aktivitást, az egymás iránt tanúsított felelősségvállalást. Közösségépítő, együttműködést segítő kellemes délután folyamán kötetlen, játékos elemekkel tűzdelt programon találkozhatnak a településeken élők.

Programok, folyamatok

A programok, folyamatok megvalósítása a tervezést követően félévente egy új program, folyamat beindításával tervezett.

A tevékenységek hozzájárulnak a helyben fellelhető értékek feltárásához, gyűjtéséhez és azok mindenki számára elérhetővé tételéhez. A programok hozzájárulnak a helyi identitás, az egyén közösségben elfoglalt helyének erősödéséhez.

A feltárást kiemelten az idősebb generáció bevonásával zajlik, hiszen a régi korok hagyományait, szokásait és emlékeit ők őrzik, és tudják továbbörökíteni az utókor számára. A szakmai minőség biztosítása a különböző szakemberek bevonásával, intézmények együttműködésével biztosított a tevékenység során.

A programok, folyamatok az alábbi célok elérését szolgálják:

- A helyi közösséget aktivizáló tevékenységek folyamatos megvalósításával a projekt megvalósítását követően is egy önálló folyamat beindítása.
- helyi tudás bemutatása, a település tagjait megmozgató tevékenységfolyamat elindítása, minden korosztály elérése
- Generációk közti tudásátadás gyakorlati formáinak bemutatása, a tudás adaptálása.

2019.

1. Hagyományos szüreti tevékenységek felelevenítése

A szüreti hagyományok felelevenítése olyan folyamat, ahol a régi eszközök, a tevékenység folyamatának bemutatása, dalok, tánc, történetek kerülnek felelevenítésre. A megkezdett folyamat Bujákon folytatódik, melynek célja a hagyományok felelevenítése, a generációk közötti tudásmegosztás.

Települések, akik a folyamatban részt vesznek: Palotás, Csécse, Buják, Ecseg

2020.

2. Művészetek és művészek találkozása, értékfeltáró program, folyamat

A folyamat beindításának célja a művészetek illetve a helyi alkotók támogatása. A településeken sok tehetség él, akiknek a folyamat során lehetőséget kínálunk a megjelenésre, bemutatkozásra. A folyamat során bemutatkozhatnak a zene, a festészet az irodalom és egyéb művészeti ágak művészei. A különböző stílusok megjelenítése és megjelenése lehetőséget ad a generációk közötti tudásátadásra.

A folyamatban résztvevő települések: Jobbágyi, Kisbágyon

3. Fráter Erzsébet emléknep

A rendezvénysorozat Csécsén kerül megrendezésre, ahol a település szülötte előtt tisztelegnek. Fráter Erzsébet és Madách Imre 1845. júliusában házasodtak össze, ez előtt tiszteleg Csécse programsorozatával. Rendszeres folyamat beindítása a projekt zárásáig, évente 1 alkalommal kerül megvalósításra, 3 évig.

A rendezvény első évében a helyi friss házasságokat ünnepli a település, erősítve a közösséghez tartozást, majd a második évben azokat a házasságokat ünneplik meg a településen, akik ezüst-arany vagy akár vaslakodalmukat ünneplik. A folyamat záró elemeként a lakodalmass szokások felelevenítése zajlik.

A folyamat jó alkalmat ad arra, hogy a program kiegészítő elemeként megvalósuló beszélgetéseken megelevenedjenek a különböző korok szokásai. Lehetőség van az értéktárolásra, fotók gyűjtésére, hiszen ahány kor, annyi divat és szokás elevenedik meg a beszélgetések során.

4. Nyújtsd a kezéd – generációk közötti tudásátadás

Szociális folyamat tevékenységünk az idős generáció felé nyújt kezét. Az idős generáció tisztelete, segítése értéknek tekinthető, melyet a folyamat hivatott mélyíteni. A településekre jellemző az elöregedő társadalom, az időskorúak gyakran egyedül maradnak társ nélkül. Szükség van az összefogásra a közösségek részéről, hogy ezt a korosztályt segítse, támogassa. A folyamat célja tehát az idősebb korosztályt célozza meg a fiatal generációk részvételével.

A folyamatban részt vevő települések: Kisbágyon, Csécse, Ecseg.

2021.

5. Elszármazottak találkozója

A program lehetőséget ad mindenki számára, hogy visszatérjen szülőföldjére, vagy oda, ahol a gyermekéveket, fiatal, felnőtt éveit töltötte. A találkozón megelevenedhetnek a régi emlékek, személyek, újra összefonódhatnak az emberi kapcsolatok.

A folyamatban részt vevő települések: Kisbágyon, Egyházasdengeleg, Jobbágyi,

6. Településeink képekben

A folyamat lényege, hogy a helyi közösségfejlesztők koordinálásával megkezdődik a régi fotók gyűjtése, melynek eredménye megjelenik a Kalendáriumban. Folyamatnak tekinthető, hiszen a tevékenység folyamatos egészen a projekt zárásáig, folyamatosan bővülő képekkel.

2022.

7. Értéktérkép készítésének zárása

A helyi identitást erősítő, kohézió fejlesztését célzó programok, akciók során összegyűjtött értékek, fotók, eszközök, receptek stb. kerülnek bemutatásra. A helyi értéktérkép készítése a gyűjtési folyamat eredményeként a helyi lakosok és együttműködő szervezetek partnerek bevonásával elkészül a Kalendárium.

A helyi nyilvánosság fórumai

A tevékenység során lehetőséget teremtünk arra, hogy a célterületen élők kommunikáljanak egymással, információcsere valósuljon meg a tevékenység kapcsán. A helyiek folyamatosan végig kísérik a programokat, igényük van azokra hatással lenni, változtatni azon. Ez a fórum lehetőséget biztosít arra, hogy visszajelzést kapjon a konzorcium arról, hogy milyen irányba halad a megvalósítás. A felhívásnak megfelelően 2 fórum biztosítása tervezett, azonban szükség esetén továbbiak is megvalósulhatnak a megvalósítás folyamatában. A tevékenység segíti az együttműködést, a sikeres megvalósítási folyamatokat.

A projekt során vállalt a honlap és a közösségi oldal felületeinek megteremtése, és annak biztosítása, hogy a közösség egyes tagjai annak tartalmában előállítóként is részt vesznek.

Rádiómegjelenés, megyei sajtómegjelenés a rendezvények előtti időszakban és azt követően a programokról szintén beszámolók hangoznak el.

Résztvételi fórumok

A közösséget foglalkoztató legfontosabb kérdések megvitatására a projekt első évében 4, majd azt követő években 2 alkalommal vállalkozunk résztvételi fórumok megvalósítását. A fórum olyan nyilvános találkozó, ahol a közösséget érintő és foglalkoztató kérdések kerülnek megvitatásra, és születhetnek megoldási javaslatok arra. A programelem célja a döntésekben való részvétel lehetőségének biztosítása. Ezek a beszélgetések teremtik meg annak lehetőségét, hogy a

lakosság befolyásolhassa a cselekvési irányt. Minderre azért is van szükség, mert egy alulról jövő kezdeményezés, a lakosság igényeire épített programsorozat valósul meg, melynek folyamatába biztosítani kell a beleszólás lehetőségét. Olyan fóruma ez a projektnek, ahol a résztvevők véleményt formálhatnak mindazon történetekről, melyek a térséget érintik.

A fórum során lehetőség van a cselekvési terv átgondolására, annak változtatására, annak érdekében, hogy az a helyi igényekre és szükségletekre épül.

A település társadalom- és gazdaságfejlesztése tekintetében meghatározó dokumentumok áttekintése, szükség esetén megújítása

A térség településeinek társadalom- és gazdaságfejlesztése tekintetében meghatározó dokumentumok közül a helyi cselekvési tervhez illeszkedő stratégiai dokumentumok áttekintésre kerültek.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programmal természetesen minden település rendelkezik, a Muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 83/A. §-a szerinti közművelődési rendelet megújítása folyamatos.

Tájékoztató közösségi információs pont kialakítása

A közösségfejlesztési folyamat eredményeiről, magáról a folyamatról az információk biztosítása a lakosság, érdeklődők felé elengedhetetlen. Az információs pontok kialakítása során figyelembe vettük, hogy olyan helyen alakítsuk ki azokat, melyek látogatott, nyilvános helyen legyenek kihelyezve.

Az információs pontok kialakítása a különböző önkormányzatoknál a következő helyeken került kialakítása:

Palotás Község Önkormányzata:

Buják Község Önkormányzata

Csécse Község Önkormányzata

Ecseg Község Önkormányzat

Egyházasdengeleg Község Önkormányzata

Héhalom Község Önkormányzata

Jobbágyi Község Önkormányzata

Kisbágyon Község Önkormányzata

Szarvasgede Község Önkormányzata.

A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása, képzések, tanulmányutak

A projekt előkészítése során a konzorciumi tagok egy tanulmányi kiránduláson vettek részt, melynek célja a későbbi együttműködések erősítése, az identitás erősítéséé, a közösségépítésé a főszerep. A résztvevő települések képviselői egy közös kirándulás során lehetőséget kapnak a projekt céljainak megvalósítása érdekében egy olyan szakmai kirándulásra, ahol nemcsak egymást, a településeket ismerik meg, de olyan előadásokon is részt vesznek, melyek segítik a sikeres megvalósítást és az együttműködést.

A projekt megvalósítási szakaszában szintén részt vesznek a projektben résztvevők. A szakmai kirándulás a projekt zárásáig a közösségfejlesztési folyamatban érintett lakosok és szakemberek számára megvalósítandó tevékenység. Kiemelt cél a jó gyakorlat adaptálása, mely a közösség megtartó erejét pozitívan befolyásolja.

A képzésben a településen dolgozó közösségfejlesztő vesz részt, és szerez közösségfejlesztő képesítése a projekt megindulását követő 3 év alatt. A szakmai minőség biztosítás érdekében a településen foglalkoztatott munkatárs számára a 30 + 30 órás képzésen való részvétel biztosítása kötelező feladat. A képzés lehetővé teszi, hogy a résztvevő szakmai munkatárs kompetenciái bővüljenek, így a közösség-szervezési folyamatokban magasabb színvonalat képviselve, hatékonyabb munkavégzést eredményezzen.

Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

A pályázati felhívásnak megfelelően tervezett tevékenység a nyilvánosság biztosítása, illetve az infokommunikációs akadálymentesítés. Ez utóbbi az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtését biztosítja azáltal, hogy akadálymentes weboldal kerül kialakításra. A kialakítás ütemezését és megvalósítását a projekt zárására igazoljuk. A nyilvánosság biztosítása a projekt során folyamatos.

Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás lehetőséget ad arra, hogy a cselekvési terv kidolgozásával párhuzamosan, azzal összhangban közösségi aktivitást erősítő program valósuljon meg. A konzorciumi partnerek a kilenc település közötti együttműködés kialakítása és erősítése érdekében egy családi napot valósítottak meg Csécsén. A közösségépítő, együttműködést segítő program a családok megszólításával kínált egy kellemes délutánt, ahol kötetlen, zenei elemekkel tűzdelt programon ismerkedhettek a településen élők. Az esemény lehetőséget teremt arra, hogy a tervezett, rendezvénynaptárba bekerülő eseményekkel kapcsolatosan egy kötetlen beszélgetés valósuljon meg. A programon a konzorciumi partnerek is részt vesznek, ahol lehetőség van felmérni a célterület aktivitását a program iránt, beszélgetni a lakossággal a később tervezett eseményekkel programelemekkel kapcsolatban.

A családi nap megvalósításával párhuzamosan egy folyamat is megindításra került, mely a szüreti hagyományok felelevenítését célozta meg.

Önállóan támogatható, választott tevékenységek

Bűnmegelőzési és közbiztonság javítását segítő programok

A közbiztonság javítását célozza meg a program, mely az elkövetővé válást csökkenti, hozzájárul a településen élők biztonságérzetének kialakításához, megerősödéséhez, mely hosszútávon pozitívan hat a település népességmegtartó erejére, nem utolsósorban a biztonságérzet növelésére. A közlekedésbiztonság szintén kiemelt feladatunk, annak megteremtésére tett törekvésünk hosszútávú befektetés. A közlekedést, a közlekedési kultúra kialakítását a különböző életkori sajátosságok figyelembe vételével kívánjuk megvalósítani.

A szemléletformáló kampány során tehát olyan programot terveztünk, mely minden korosztályt megcéloz annak érdekében, hogy biztonságos településen éljünk.

Közlekedésbiztonsági program megvalósítása

A településen közlekedésbiztonsági program valósul meg, folyamatjelleggel, a projekt zárásáig 3 alkalommal. A szemléletformáló kampány a kisgyermekre helyezi a hangsúlyt. Közlekedésbiztonsági vetélkedő, kerékpáros kultúra kialakítása hozzájárulnak a településen élők biztonságához.

Eszközbeszerezés

A pályázati tevékenység megvalósításának feltétele, hogy bizonyos eszközök beszerzésre kerüljenek. A tevékenység közvetlenül szolgálja a pályázati tevékenységek megvalósítását, a tervezett események megrendezését, illetve a közösségfejlesztés teljes folyamatának a sikerességét.

A megvalósítást közvetlenül szolgáló eszközök a következők:

- rendezvénysátor
- sörpadok
- színpad

Közösségi tervezéshez kapcsolódó együttműködések működtetése, fejlesztése

Szakmai együttműködés – Cselekvő közösségek

A közösségfejlesztési folyamat a Cselekvő közösségek módszertanát követve valósul meg. Emellett biztosítjuk a településeken a közösségfejlesztő szakmai kompetenciáinak fejlesztését, biztosítjuk részvételét a Cselekvő közösségek kiemelt projekt által biztosított képzéseken. Folyamatos együttműködést vállalunk a cselekvő közösségek szakmai mentorával. A település képviselői számára lehetőséget biztosítunk szakmai tanulmányúton (utakon) való részvételre.

Intézmények, szervezetek bevonása

A projekt során folyamatos együttműködési, partnerségi kapcsolat kialakítására, fenntartására és annak folyamatos működtetésére vállaltunk törekvést.

A településeken működő szervezetek egyesületek sokszínűsége meghatározta az együttműködések irányát, hiszen olyan partnerségi kapcsolatok kialakítására törekedtünk, melyek segítik a projekt céljainak a megvalósítását. Az együttműködések kialakításával, megerősítésével alapvető célunk az új értékek létrehozása, a jó gyakorlatok feltárása, bemutatása és megőrzése, tapasztalatok és értékek átadása.

Az együttműködésben részt vevő szervezetekről készítettünk egy listát. A szervezetek a megállapodás aláírásával vállalják a közösségi tevékenységre vonatkozó történeti feltárását illetve a lakosság számára történő elérését.

A cselekvési terv megvalósításának szervezeti elemei

A projektgazda Palotás Község Önkormányzata, mint konzorciumvezető jelenik meg, feladata a megvalósítással kapcsolatos feladatok összehangolása.

Az alábbi táblázat részleteiben tartalmazza a különböző résztvékenységekre vonatkozó tervet:

Tevékenység típusa	Tevékenység	Feladat elvégzéséért teljesítésért felelős
Kötelező tevékenységek	Közösségek részvételével megvalósuló felmérés és tervezés Cselekvési terv összeállítása	- Palotás Község Önkormányzata
	Közösségi tevékenységének történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele	- Palotás Község Önkormányzata
	Kalendárium	- Palotás Község Önkormányzata
	Közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok megvalósítása, részvételi fórumok működtetése, meghatározó dokumentumok áttekintése és amennyiben releváns megújítása	- Palotás Község Önkormányzata - Buják község Önkormányzata - Jobbágyi község Önkormányzata - Ecseg község Önkormányzata - Csécse község Önkormányzata - Szarvasgede község Önkormányzata - Kisbágyon község Önkormányzata - Egyházasdengeleg község Önkormányzata - Héhalom község Önkormányzata
	A közösségfejlesztési folyamatról tájékoztató közösségi információs pont kialakítása	- Palotás Község Önkormányzata - Buják község Önkormányzata - Jobbágyi község Önkormányzata - Ecseg község Önkormányzata - Csécse község Önkormányzata - Szarvasgede község Önkormányzata - Kisbágyon község Önkormányzata - Egyházasdengeleg község Önkormányzata - Héhalom község Önkormányzata
	A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása	- Palotás Község Önkormányzata - Buják község Önkormányzata - Jobbágyi község Önkormányzata

		- Ecseg község Önkormányzata - Csécse község Önkormányzata - Szarvasgede község Önkormányzata - Kisbágyon község Önkormányzata - Egyházasdengeleg község Önkormányzata - Héhalom község Önkormányzata
	Képzések, tanulmányutak	- Palotás Község Önkormányzata - Buják község Önkormányzata - Jobbágyi község Önkormányzata - Ecseg község Önkormányzata - Csécse község Önkormányzata - Szarvasgede község Önkormányzata - Kisbágyon község Önkormányzata - Egyházasdengeleg község Önkormányzata - Héhalom község Önkormányzata
Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek	Infokommunikációs akadálymentesítés	- Palotás Község Önkormányzata - Buják község Önkormányzata - Jobbágyi község Önkormányzata - Ecseg község Önkormányzata - Csécse község Önkormányzata - Szarvasgede község Önkormányzata - Kisbágyon község Önkormányzata - Egyházasdengeleg község Önkormányzata - Héhalom község Önkormányzata
	Kötelező nyilvánosság	- Palotás Község Önkormányzata - Buják község Önkormányzata - Jobbágyi község Önkormányzata - Ecseg község Önkormányzata - Csécse község Önkormányzata - Szarvasgede község Önkormányzata - Kisbágyon község Önkormányzata - Egyházasdengeleg község Önkormányzata - Héhalom község Önkormányzata
	Eszközbeszerzés	- Palotás község Önkormányzata

	Bűnmegelőzési és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása	- Palotás község Önkormányzata
	Közlekedésbiztonsági programok megvalósítása	- Palotás község Önkormányzata

A pályázati felhívásban szereplő célok elérése a konzorciumi tagok célja. A tagok mind személyi, mind infrastrukturális feltételei megfelelőek a sikeres megvalósuláshoz. A projektben szereplők kiválasztása megtörtént, szakmai tapasztalattal rendelkező szervezetek felelnek a sikeres megvalósításért.

Költségek

1. Projekt előkészítés költségei	
1.a Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei	
Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei	Projekt előkészítés költségei
1.b Közbeszerzési költség	
közbeszerzési eljárás díja	Közbeszerzési költség
1.c Egyéb projekt-előkészítéshez kapcsolódó költség - nem releváns	
2. Beruházáshoz kapcsolódó ktg	
2.a Eszközbeszerzés (önállóan nem támogatható)	
Eszközbeszerzés költségei	Beruházáshoz kapcsolódó költségek
2.b. Immateriális javak beszerzésének költsége : nem releváns	
3. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei	
3. a. Képzéshez kapcsolódó költségek	
Célcsoport képzési költségei	Célcsoport támogatásának költségei
3.b. Egyéb szakértői szolgáltatás	
Egyéb szakértői szolgáltatás költségei	Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei
3.c Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei	
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei	Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei
3.d Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költségei	
Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei
3.e. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj - nem releváns	
3.f. Egyéb szolgáltatási költség – nem releváns	

4. Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei	
4.a Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű	
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás	Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei
4.b. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség - nem releváns	
5. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költség – nem releváns	
6. Célcsoport támogatás költsége	
Célcsoport útiköltsége	Utazási költség
Célcsoport képzési költsége	Célcsoport támogatásának költségei
7. Projekt menedzsment költség	
7.a Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása	
7.b. Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség: nem releváns	
7.c Projektmenedzsmenthez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja nem releváns	
8. Adók, közterhek	
9. Tartalék	